

[Formanden.]

I skrivelse af dags dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til klitlov og forslag til lov om ændringer i lov om opførelse af arbejderboliger på landet.

Skriftlig fremsættelse af forslag

Arbejdsministeren (Bundvad): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til beslutning vedrørende den af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1951 vedtagne konvention nr. 100 om lige løn til mandlige og kvindelige arbejdere for arbejde af samme værdi og forslag til folketingsbeslutning vedrørende den af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1958 vedtagne konvention nr. 111 om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv.*

Den første af disse konventioner — ligelønskonventionen af 1951 — bestemmer, at ratificerende lande skal fremme princippet om lige løn til mænd og kvinder for arbejde af samme værdi. Endvidere skal et ratificerende land sikre ligelønsprincippet gennemførelse, for så vidt det er foreneligt med de metoder, der i vedkommende land følges ved fastsættelse af lønninger.

Når arbejdskonferencen har vedtaget en konvention om lige løn til mænd og kvinder, står det i forbindelse med, at det i den programerklæring, der står som indledning til Den internationale Arbejdsorganisations statut, hedder, at medlemslandene bekræfter princippet om lige løn for lige arbejde.

For Danmarks vedkommende er princippet om lige løn til mænd og kvinder gennemført for tjenestemænd og andre offentligt ansatte.

Når der er tale om beskæftigelse på det private arbejdsmarked, er lønfastsættelsen her i landet sædvanemæssigt overladt til arbejdsmarkedets parter ved fri forhandling, og staten kan derfor ikke påtage sig at sikre, at princippet om lige løn til mænd og kvinder for arbejde af samme værdi gennemføres. Ifølge konventionen går statens forpligtelse her ikke videre end til, at regeringen skal søge at fremme princippet gennemførelse.

Hvis forslaget vedtages og Danmark ra-

tificerer konventionen, agter regeringen at virke for at fremme ligelønsprincippet gennemførelse inden for det private arbejdsmarked ved at udsende en henvendelse til arbejdsmarkedets hovedorganisationer. Heri vil regeringen opfordre organisationerne til at have opmærksomheden henvendt på ligelønsprincippet ved fremtidige lønforhandlinger, og regeringen vil tilbyde organisationerne sagkyndig hjælp til at undersøge spørgsmål, der måtte være af betydning ved forhandlinger om princippet gennemførelse.

Konventionen af 1958 om forskelsbehandling pålægger ratificerende lande at gennemføre en politik, der tager sigte på at modvirke forskelsbehandling efter race, religiøs eller politisk opfattelse, køn m. m.

Denne politik skal gennemføres ved at afskaffe eventuel forskelsbehandling inden for områder, hvor staten selv er arbejdsgiver, og ved i øvrigt at søge at samarbejde med arbejdsmarkedets organisationer om at modvirke enhver sådan forskelsbehandling.

Konventionen vedrører ikke forskelsbehandling på grund af statsborgerforhold, så konventionen vil ikke betyde, at udlændinge skal have adgang til beskæftigelse her i landet på lige fod med danske.

Arbejdskonferencen har indgående diskuteret det spørgsmål, om det forhold, at en person ikke kan få beskæftigelse, fordi han ønsker at stå uden for en organisation, skal anses for en forskelsbehandling. Konferencen ønskede ikke at vedtage bestemmelser om dette forhold, og konventionen vedrører således ikke denne situation.

Hvor staten eller en anden offentlig myndighed her i landet er arbejdsgiver, udøves der ikke forskelsbehandling ved adgangen til beskæftigelse. På et enkelt punkt har der af undervisningsministeriet været praktiseret en begrænsning i adgangen for personer uden for folkekirken til at undervise i folkeskolen, men efter hvad der er oplyst vil forholdene på dette område nu blive bragt i fuld overensstemmelse med konventionen.

Hvor der er tale om forholdene på det private arbejdsmarked, går regeringens pligt ikke videre end til i samarbejde med arbejdsmarkedets organisationer at arbejde for en politik, der modvirker forskelsbehandling. Det må tages som udtryk for en sådan

[Arbejdsministeren.]

politik, at Danmark — som det nu er foreslået — ratificerer ligelønskonventionen af 1951, og at regeringen i tilslutning hertil udsender den henvendelse til parterne om ligelønsspørgsmålet, som jeg omtalte for lidt siden.

Jeg vil gerne fremhæve, at spørgsmålet om Danmarks ratifikation af disse to konventioner har været drøftet i arbejds- og socialministerernes udvalg vedrørende Den internationale Arbejdsorganisation, hvor både administrationen og arbejdsgivernes og arbejdernes hovedorganisationer er repræsenteret. I dette udvalg har der været enighed om at foreslå Danmarks ratifikation af disse to konventioner. Dette vidner om, at der på arbejdsmarkedet er forståelse for betydningen af at arbejde henimod lige løn for mænd og kvinder og lige muligheder for alle til beskæftigelse og erhverv.

Ved at ratificere disse to konventioner har Danmark givet udtryk for sin tilslutning til disse to grundlæggende principper. Regeringen lægger megen vægt på, at Danmark på denne måde manifesterer sin vilje til at arbejde for deres virkeliggørelse. Jeg kan også nævne, at der i Nordisk Råd har været interesse for spørgsmålet om de nordiske landes ratifikation af ligelønskonventionen, som foreløbig er ratificeret af to nordiske lande, nemlig Island og Norge, medens konventionen om forskelsbehandling er ratificeret af Norge.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til forslagene, skal jeg herved anbefale forslagene til det høje tings velvillige behandling.

Fiskeriministeren (Oluf Pedersen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af konventionen angående fiskeriet i det nordøstlige Atlanterhav, undertegnet i London den 24. januar 1959.

Fiskeriet i Nordsøen og størstedelen af det nordøstlige Atlanterhav er for tiden reguleret af den internationale overenskomst af 5. april 1946 angående fastsættelse af maskestørrelser på fiskeredskaber og mindstemål for fisk, men denne konvention foreslås nu afløst af en ny omfattende et noget større område og tillige indeholdende mulighed

for gennemførelse af flere foranstaltninger til beskyttelse af fiskebestanden.

Med hensyn til den nye konventions tilblivelse og nærmere indhold skal jeg tillade mig at henvise til de udførlige bemærkninger, der ledsager forslaget.

Til disse bemærkninger har jeg ikke stort at tilføje, ud over at jeg finder det rimeligt måske lidt nærmere at understrege, at et af de problemer, hvis løsning forårsagede de største vanskeligheder under de forud for konventionens endelige udformning førte forhandlinger, var overførelse til den nye konvention af de ved den såkaldte Nordsøkonvention af 1946 gældende bestemmelser.

Nordsøkonventionen af 1946 indeholder en bestemmelse om, at der kræves enstemighed mellem samtlige i konventionen deltagende lande, såfremt der skal foretages blot den mindste ændring i de trufne aftaler.

Denne bestemmelse har forvoldt det danske fiskeri overordentlig store vanskeligheder, idet der i tiden mellem Nordsøkonventionens indgåelse i 1946 og dens ikrafttræden i 1954 havde udviklet sig et betydeligt industrifiskfiskeri i Danmark.

Ved udøvelsen af dette fiskeri, hvorved der særlig fanges sild, sker det i perioder, at der i fangsterne af sild forekommer større eller mindre mængder af en af de ved konventionen beskyttede fiskearter (hvillingen), og man var derfor fra dansk side nødsaget til at søge gennemført en ordning, således at industrifiskfiskeriet kunne fortsætte.

Ved imødekommenhed fra de øvrige konventionslandes side lykkedes det da også at komme frem til en ordning, men denne sag viste tydeligt, at det var nødvendigt at tilstræbe en mulighed for at kunne springe fra en enkelt eller enkelte bestemmelser i konventionen, når forholdene har ændret sig, efter at vedkommende bestemmelse var vedtaget.

Man er derfor fra dansk side særdeles tilfreds med den mulighed, der ved den nye konvention er opnået til under særlige forhold at springe fra en enkelt bestemmelse (den såkaldte afhoppeklausul), ligesom jeg peger på den mulighed, der er til i løbet af 2 år efter den nye konventions ikrafttræden med 12 måneders varsel at kunne frigøre sig fra de fra Nordsøkonventionen af 1946 overførte bestemmelser eller en del heraf. Gen-